

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN YAŞADIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Gamze SÜME*
Hüseyin ASLAN**

ÖZET

Teknolojik gelişmelerin yaşandığı bu çağda bilişim teknolojileri öğretmenlerinin çeşitli sorunlarla karşılaşmaları olasıdır. Bu araştırmanın amacı bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesidir. Nitel bir çalışma olan bu araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Samsun ili Alaçam ilçesinde görev yapmakta olan 2 kadın, 5 erkek olmak üzere toplam 7 bilişim teknolojileri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, nitel veri toplama tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Görüşmeler akıllı telefon ses kayıt özelliği ile kaydedilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda bilişim teknolojileri öğretmenleri sorun olarak; norm fazlası olmalarını, kendilerine teknik servis muamelesi yapılmasını, angarya işler yüklenmesini, bilişim sınıflarının yenilenmemesini, bilişim sınıflarında donanım-yazılım desteğinin olmamasını, üniversitede aldıkları eğitimin yeterli olmamasını, alanlarındaki gelişmeleri takip edemediklerinde stres yaşadıklarını ve yakın çevreleri tarafından da teknik servis olarak görüldüklerini ifade etmişlerdir. Araştırmada her okula ders saatine bakılmaksızın bir bilişim teknolojileri öğretmeni ataması yapılması, bilişim sınıfı olmayan okullara bilişim sınıfı kurulması, mevcut bilişim sınıflarının yenilenmesi ve bilişim sınıflarına yazılım-donanım desteği sağlanması gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, BT Rehber Öğretmen.

PROBLEMS EXPERIENCED BY INFORMATION TECHNOLOGY TEACHERS AND SOLUTION SUGGESTIONS**ABSTRACT**

It is certain that information technology teachers experience numerous problems in this age of technological development. This research aims to determine the problems faced by information technology teachers and the solutions proposed for these problems. The study group of this research which is based on the qualitative study consists of total of 7 information technology teachers, 2 of whom are females and 5 of whom are males, who are working in Alaçam district of Samsun in the 2021-2022 academic year. The data of this research were obtained by using a semi-constructed interview technique which is one of the qualitative data collection techniques. Interviews were recorded with the smartphone voice recording feature. In the analysis of the obtained data, content analysis and descriptive analysis techniques which are among the qualitative data analysis techniques were used. In conclusion, information technology teachers stated that they are more than the norm, they are treated as a technical service, they are overwhelmed with chores, the informatics classes are not renewed, there is no hardware-software support in the informatics classes, the education they receive at the university is not sufficient, they experience stress when they are unable to follow the developments in their field and they have behaved as if they are technical service by their close circle. In this research, the following suggestions have been proposed to meet the learning needs of learners; to appoint an information technology teacher to every school by disregarding the class hour, to establish an informatics class in schools without an informatics class, to renew the existing informatics classes and to provide software-hardware support to the informatics classes.

Keywords: Information Technology, Information Technology Teacher, IT Guidance Teacher.

* Milli Eğitim Bakanlığı, Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, gsume84@gmail.com, Orcid: 0000-0001-7439-918X

** Dr. Öğr. Üyesi; Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Bölümü, huseyarslan@yahoo.com, Orcid:0000-0002-2655-5894

1. GİRİŞ

Bilişim teknolojileri öğretmeni; ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde öğrencilere bilgi teknolojileri, yazılım, donanım alanlarında eğitim veren bireydir. Bilgisayar bilimi ve teknoloji alanında uzmanlıklara sahiptir. 1998 yılından beri ülkemizde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümünden mezun öğretmen adayları ilköğretim kademesinde ve bazı liselerde görev alabiliyorken meslek liselerinde görev alamamaktadırlar. Meslek liselerinde görev alabilmek için üniversitelerin bilgisayar sistemleri öğretmenliği bölümünden mezun olmak gerekmektedir. Bilgisayar sistemleri öğretmenliği ile bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü içerikleri bakımından birbirlerinden farklıdır fakat unvan olarak ikisi de bilişim teknolojileri öğretmeni olarak isimlendirilmiştir.

Bilişim teknolojileri öğretmenleri öğretmenlik mesleği ile ilgili iş ve işlemleri yapar, görevli oldukları sınıfta eğitim ve öğretim etkinliklerini planlar ve yerine getirir, okulda ders dışı yapılan eğitim ve öğretim etkinliklerinde etkin bir şekilde rol oynar ve mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirir (MEB, 2014). Bilgisayar öğretmenleri, bilişim teknolojilerinin kullanımlarında birer eğitmen, bu teknolojilerin programlarla entegresinde uzman ve birer materyal geliştirme bilimcisi olarak aktif bir şekilde çevrelere katkıda bulunabilirler (Seferoğlu, 2009:409).

Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi ortaokullarda 5.ve 6. sınıfta haftada iki saat 7. ve 8. sınıflarda seçmeli ders olarak işlenmektedir (MEB, 2021). Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programında öğrencilerin teknolojik kavramları, sistemleri ve işlemleri anlayabilen bireyler olması, dijital vatandaşlık yetkinliğini kazanmaları, bilişim teknolojilerini etkili ve amacına göre kullanabilmeleri, internet tabanlı servislere erişimlerini, araştırmalarını ve kullanmalarını sağlamaktır. Öğrencilere zengin öğrenme ortamları oluşturulma amacıyla olan bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programında öğrencilerin farklı donanım ve yazılımlarla tanıştırılması amaçlanmış olup teknik alt yapı ve bilgi donanımı açısından ise öğrenci tercihinin göre seçilip uygulanabilmesi sağlanmıştır (Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı: 2018). Teknik alt yapısı olan okullarda bu imkânların kullanılması gerektiği, teknik alt yapısı olmayan okullarda ise bilgisayar olmadan öğrencilerin öğrenebilmeleri için çeşitli etkinliklerle derslerin işlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif olmaları çeşitli proje ve uygulamalarla kendilerini bilgisayar biliminde geliştirilmeleri ön plana çıkartılmıştır. Öğrencilerin grup ve bireysel çalışmalarla çeşitli projeler üretmeleri hedeflenmiştir.

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okullarda iş alanlarının çok çeşitli olması, öğretmenlik mesleği dışında işlerin verilmesi, MEB tarafından uygulanan projelerle artan görevler ve rollerindeki çeşitlilik yıllar içinde politik düzenlemelerin, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki benliklerinde olumsuz etkileri çoğaltmıştır (Atal ve Deryakulu, 2019:905). Bilişim teknolojileri öğretmenleri her gittikleri okulda farklı uygulamalarla karşılaşmışlardır. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görev ve iş tanımlarının çalıştıkları kurumlardaki idarecilerin istekleri doğrultusunda değişmesi öğretmenlerde huzursuzluk yaratmaktadır (Eren ve Uluysal, 2012:166). İdarecilerin bilişim teknolojileri öğretmenlerinden almak istedikleri hizmet ve uygulamalar her okulda değişmektedir (Seferoğlu ve Akbıyık, 2009:509). Kendini öğretmen olarak değil de teknik eleman olarak hisseden, problemlerinin çözüm bulacağına dair inançları olmayan ve artık bu mesleği sürdürmek istemeyen öğretmenler olduğu görülmüştür (Atal ve Deryakulu, 2019:905). Bilişim

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

teknolojileri öğretmenleri mesleki tükenmişlik sıkıntısıyla baş başa kalmaktadırlar (Gökbulut ve Çoklar, 2017:136).

Okul idareleri bilişim teknolojileri öğretmenlerinden idari alanlarda kendilerine yardım etmelerini ve onlardan teknik işler beklemektedirler. Okul idarecilerinin bilişim teknolojileri öğretmenlerinden eğitim öğretim alanında beklentilerinin olmamasıyla beraber onlardan idari, teknik hatta diğer öğretmenlerin yapması gereken çalışmalar dahi istenmektedir (Eren ve Uluuysal, 2012:166). Okul idaresi ile branş öğretmenlerinin en fazla beklentileri teknik destek alanındadır (Aslan ve Duruhan, 2018:1057). Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin asli görevi olmasa da yöneticiler, teknik işleri bilişim teknolojileri öğretmenlerinin asli görevleri içinde görmektedirler (Seferoğlu ve Akbıyık, 2009:504). Okul müdürleri bilişim teknolojileri öğretmenlerinin idareye yardımda bulunması, teknik hizmet vermesi, teknoloji rehberliğinde bulunmasını savunmuşlardır (Eren ve Uluuysal, 2012:166). Yöneticilerin bilişim teknolojileri öğretmenlerinden ders dışında en çok istekleri teknik bakım ve onarımın sağlanması, idari işlere yardım, kurum öğretmenlerine rehberlik, öğretmenlerle verimli iletişim kurma ve teknoloji konularında seminer yahut kurs açma şeklindedir (Aslan ve Duruhan, 2018:1059). Bilişim teknolojileri öğretmenleri yaşadıkları teknik arızaları ilk kendileri çözmeye çalışmakta, çözemediklerinde okulun çalıştığı teknik servisten hizmet almaktalar böyle olduğunda donanım sorunları, okulun maddi imkânsızlıkları sebebiyle ya geç çözülmekte ya da hiç çözüme ulaşmamaktadır (Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013:524).

Bilişim teknolojileri öğretmenleri okullarında maaş karşılığı girmek zorunda oldukları dersleri tamamlamadıklarından dolayı norm fazlası olmaktadır. Bilişim teknolojileri dersinin 5 ve 6. sınıflar haricinde seçmeli ders olması, dersin seçilip seçilmeme durumunun okul yöneticilerinin inisiyatifinde olması bilişim teknolojileri öğretmenlerini norm fazlası olma durumuna düşürmüştür (Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013:508).

Günümüzde bilişim teknolojileri rehber öğretmenliği görevi için iyileştirmeler yapılmış fakat bilişim teknolojileri öğretmenleri teknik servis muamelesinden kurtulamamışlardır. Oysaki bilişim teknolojileri öğretmenleri, ders görevleri dışında diğer öğretmenlere yazılım anlamında destek olacak, rehberlik yapacak kişilerdir. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin gerek öğretmenlik, gerek bilişim teknolojileri rehber öğretmenliği görevi olsun okullarda öğretmen olarak önemsenmemesi sıkıntılara yol açmaktadır. Okulun teknolojik yenilenmesinde idareye yardım eden bilişim teknolojileri öğretmenleri gereksiz görülmektedirler (Dursun, 2015:75). Bilişim teknolojileri öğretmenleri okullarında önemi olmayan ders öğretmeni, gereksiz öğretmen olarak algılandıklarını düşünmektedirler (Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013:516). Okullarda bilişim teknolojileri sınıflarının olmayışı, olsa dahi yetersiz oluşu bilişim teknolojileri öğretmenleri derslerini verimli bir şekilde işleyememesine sebep olmaktadır. Şerefoğlu Henkoğlu ve Yıldırım (2012:54), Şişman Eren ve Şahin İzmirli (2012:2870), Çelebi Uzgu ve Aykaç (2016:288) araştırmalarında uygulamalı olarak işlenen bilişim teknolojisi dersi için sınıf öğrenci sayısının fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bilişim teknolojileri öğretmenleri günümüz teknoloji çağında öğrencilerine gerekli kazanımları bilişim teknolojileri sınıfı eksikliği ve materyal eksikliği sebebiyle verememektedir. Bilişim teknolojileri öğretmenleri bilişim teknolojileri dersinde donanım problemleriyle karşılaştıklarını, laboratuvardaki bilgisayarın yeterli olmadıklarını belirtmişlerdir (Gülcü, Aydın ve Aydın, 2013:91). Bu olumsuzlukları yaşayan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin branş değişikliği ya da farklı alanlara yönelme istekleri olması muhtemeldir. Değişiklik yapılmadıkça bilişim teknolojileri öğretmenleri mesleklerinde olsun, sosyal çevresinde olsun sorunlar yaşamaya devam edeceklerdir. Ülkemizde

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

çeşitli değişikliklerin yaşandığı bu süreçte bilişim teknolojileri öğretmenlerinin uzmanlıklarıyla ilgili düşüncelerinin, görev tanımlamalarının, sorumluluklarının ve yaşadıkları sorunların dönüşmesi de olağandır (Atal ve Deryakulu, 2019:908). Birçok olumsuzlukla karşılaşan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların incelenmesi bilişim teknolojileri eğitimi ve öğretmenlerin daha verimli çalışabilmeleri açısından önemlidir. Bu kapsamda araştırmanın amacı bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemektir. Bu genel amaçlar doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aramıştır.

- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki sorunları nelerdir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin sosyal çevreleriyle ilgili sorunları nelerdir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin bireysel sorunları nelerdir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma, kişilerin veya toplumun belirlenmiş konuyla alakalı düşüncelerini ve tecrübelerini algılama çalışmasıdır (Sönmez ve İlgün, 2018:377). Nitel araştırmaya esas ölçütler, seçilmiş olan yöntemin belirgin bir şekilde anlatılması, yeterli delillerin bildirilmesi, araştırma ekibince denetimlerin yapılması, yeni düşünceleri benimseyen araştırmacının yapacağı üçlü metodun kullanılması veya araştırma neticelerini yorumlamaktır (McLeod, 2001:184). Bu nitel araştırma, araştırma yöntemlerinden olgu bilim çalışması niteliğindedir. Olgu bilim, yaşanmış olaylar ile ilgili bilgi edinmek için kişilerin tecrübelerinden yararlanmadır (Onat Kocacı, 2016:55). Olgu bilim, kişisel deneyimleri en ince detayıyla inceler ve kişilerin algılarının ne şekilde olduğunu anlatır (Smith ve Eatough, 2007:28).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Samsun Alaçam İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı, üniversitelerin BÖTE bölümünden mezun, ortaokullarda görev yapan 6, lisede görev yapan 1 olmak üzere toplamda 7 bilişim teknolojileri öğretmeni oluşmaktadır. Araştırmada amaçlı maksimum çeşitlilik örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarına ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcı No	Cinsiyet	Kademesi	Eğitim Durumu	Kıdem Yılı
Ö1	E	Ortaokul	Lisans	12
Ö2	K	Lise	Yüksek Lisans	18
Ö3	E	Ortaokul	Yüksek Lisans	10
Ö4	E	Ortaokul	Yüksek Lisans	9
Ö5	E	Ortaokul	Lisans	11
Ö6	E	Ortaokul	Lisans	15
Ö7	K	Ortaokul	Lisans	16

Tablo 1’de görüldüğü üzere katılımcıların 2’si kadın, 5’i erkektir. Katılımcıların 1’i lise, 6’sı ortaokul kademesinde görev yapmaktadır. Katılımcıların 1’i 0-10 yıllık mesleki deneyime, 6’sı 10-20 yıllık mesleki deneyime sahiptir.

2. 3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu yöntem katılımcının algıladığı dünyayı kendi düşünceleriyle anlatmasını sağlar. Araştırmada kullanılan görüşme formunda ilk olarak 12 soru hazırlanmıştır. Araştırma katılımcısı olmayan 3 bilişim teknolojileri öğretmeni ile pilot uygulama yapılmıştır. 2 alan uzmanı ile yapılan görüşmeler sonrasında benzer ifadeler içerdiği düşünülen 12 görüşme sorusu 4 soruya düşülerek görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Görüşme formunun birinci bölümünde kişisel bilgilere, ikinci bölümde ise öğretmenlerin mesleki, bireysel ve sosyal çevreleriyle sorunları ve sorunların çözümüne yönelik düşünceleri ile ilgili dört yapılandırılmış açık uçlu soruya yer verilmiştir. Katılımcılardan derinlemesine bilgi almak için sorulara ek sorular da sorulmuştur. Katılımcıların fikirlerini sunmaları için ortam oluşturulmuş olup görüşleri hiçbir şekilde sınırlandırılmamıştır.

2. 4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli bilgi toplama yöntemleriyle elde edilen bilgilerin daha önceden tayin edilmiş motiflere göre derlenmesi ve açıklanmasını içeren nitel veri analiz türüdür (Özdemir, 2010:336). Dijital ortamda çözümlenen verilere göre temalar oluşturulmuştur. Her bir tema da alt temalara ayrılmıştır. Alt temalarda katılımcıların görüşlerine göre kodlamalar yapılmış yorumlanmıştır. Tabloda benzer cevaplar ve bu cevapları veren kişi sayıları verilmiştir. Öğretmenlerin verdiği cevaplar da doğrudan tabloların altına yazılarak yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan 7 öğretmen Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6 ve Ö7 olarak kodlanmıştır.

2.5. Geçerlilik Güvenilirlik

Araştırmanın geçerliliğinin sağlanması açısından eğitim yönetimi alanında 2 uzman görüşü alınmış sorular 3 öğretmene uygulanmıştır. Soruların anlaşılır olmasına uygulanabilirliğine bakılmıştır. Araştırmanın güvenilirliği açısından da rastgele seçilen 3 doküman ikinci araştırmacı tarafından da kontrol edilmiştir. Araştırmaya ait temaların araştırma konusu ile uyumu araştırmacılar tarafından kontrol edilmiştir. Ayrıca araştırmanın güvenilirliği için Miles ve Huberman’ın (1994:64) "Kodlayıcılar arası güvenilebilirlik= anlaşılan madde sayısı / toplam anlaşılan madde sayısı + anlaşmazlık yaşanan madde sayısı" formülü kullanılmış ve kodlayıcılar arası güvenilebilirlik % 81 olarak hesaplanmıştır. Araştırmayı yapmak üzere Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan izin alınmıştır. Ayrıca araştırma süresince bütün etik ve ahlaki kriterler doğrultusunda hareket edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde görüşmeye katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri ile öğretmenlerin görüşlerinden meydana gelen bilgiler temalar halinde gruplanarak tablolaştırılmış bulgulara ve bu bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

3.1. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci sorusu “Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki sorunları nelerdir?” şeklindedir. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar incelenmiş ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarına Yönelik Görüşlerinin Tema, Kategori ve Kodlamaları

Tema	Kategori	Kodlama	(n1)	
Mesleki Sorunlar	Okul idaresiyle ilgili sorunlar	Teknik servis olarak görülme	7	
		Angarya işlerle karşılaşma	5	
		Bilişim sınıfı ihtiyaçlarına duyarsız idareciler	3	
	Bilişim sınıflarıyla ilgili sorunlar	Bilişim sınıfları ihtiyaçlarının karşılanmaması	5	
		Bilişim sınıfı donanım sorunları	4	
		Bilişim sınıfı yazılım sorunları	4	
		Bilişim sınıfı olmayan okullarda ders işleme	3	
		Bilişim sınıfının öğretmenlerin çabası ile kurulması	2	
		Ders ile ilgili sorunlar	Dersin seçmeli olmasından kaynaklı norm kadro sorunu	4
		Ders materyallerinin yetersizliği	3	
Öğrencilerle ilgili sorunlar	Öğrenciler arasında seviye farklılıklarının olması	3		

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

Tablo 2'ye göre bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki sorunlarından okul idaresinin bilişim teknolojileri öğretmenlerini teknik eleman olarak görmesi, okul idaresinin bilişim teknolojileri öğretmenine angarya işler yüklemesi, bilişim sınıfı ihtiyaçlarının karşılanmaması ve dersin seçmeli olması sorunu en sık karşılaşılan sorunlardır. Katılımcılara ait doğrudan alıntılar aşağıda yer verilmiştir:

Ö1: “Okul idaresi genellikle bilgisayar öğretmenlerini teknik eleman olarak görüyor. Bu da bize ekstra yük getiriyor. BT rehber öğretmen olalım, bilgisayar öğretmeni olalım bunu anlatmakta bilgisayar öğretmeni olduğumuzu anlatmakta biraz güçlük çekiyoruz. Yani adı bilişim olduğu için her türlü bilgisayarda geçen elektronik alet olsun her şey bizim üstümüzde. Bir ses sisteminden tutun kamera sisteminden tutun bir bilgisayar arızalanmasında, Word’de bir yazı yazmaktan, fotoğraf çekmeye kadar her şey bilgisayar öğretmenin sırtında oluyor. Bu bir angarya dönüşebiliyor. Bana söz sormadan bu emrivaki bir görevimizmiş gibi oluyor maalesef. Yazılımlar her gün güncelleniyor yeni donanımlara ihtiyaç duyuyoruz.” diyerek görüşünü dile getirmiştir. Ö6: “Dersimiz seçmeli olduğundan dolayı en büyük sorunlardan bir tanesi de norm fazlası olma durumunuz. Birçok öğretmen norm fazlası olduğu için gittiği okula adapte olamadan başka bir okula geçmek zorunda kalıyor.” şeklinde dile getirmiştir. Ö2: “Bilişim teknolojileri öğretmenin çabası ile BT sınıfı oluşuyor. Bakanlığın, idarenin çabası yok.” diyerek bilişim teknolojileri sınıfının öğretmenlerin çabası ile oluştuğunu vurgulamıştır. Ö6: “Okulumuzda genelde BT sınıfı ile yaşadığımız sorunlardan en başlıcası bilgisayarın bozuk olması ve donanım eksikliği. BT sınıfını öğretmenler kendi imkanlarıyla oluşturmaya çalışıyor. Sınıflarımızda genelde çok eski donanıma sahip. Bilgisayarlar var olsa da sayı olarak çok az oluyor istediğimiz şekilde dersimizi işleyemiyoruz. Herhangi bir arıza olduğu zaman bunu direkt okulun yüklenmesi bizim için büyük bir sıkıntı.” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir.

3.2. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Sosyal Çevrelerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci sorusu “Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin sosyal çevreleriyle ilgili sorunları nelerdir?” şeklindedir. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar incelenmiş ve Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Sosyal Çevreleriyle Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Görüşlerinin Tema, Kategori ve Kodlamaları

Tema	Kategori	Kodlama	(n2)
Sosyal Çevre ile Sorunlar	Teknolojik araç tamirata	Teknolojik araçların tamirinin istenmesi	4
	Sosyal medya hesapları	Sosyal medya hesapları istekleri	2
	Teknoloji okuryazarlığı	Teknoloji okuryazarlığı konusunda rahatsız edilme	2

Tablo 3’te bilişim teknolojileri öğretmenlerinin sosyal çevrelerinde yaşadıkları en büyük sorun olarak gördükleri onlardan teknolojik araçların tamirinin istenmesi olmuştur. Ö6: “En ufak teknoloji ile alakalı bir sıkıntı yaşadıkları zaman telefon ulaşmaya çalışıyorlar veya teknoloji ile ilgili

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

sıkıntı yaşadıklarında eve getirip tamir etmemiz istiyorlar. Bu bazen bir tablet bazen bir bilgisayar bazen bir cep telefonu olabiliyor.” şeklinde görüşünü dile getirmiştir. Sosyal çevre ile yaşanan bir başka sorun da teknoloji okuryazarlığı konusundadır. Ö3: “*Branşımın alakalı olarak yakın çevremde çok basit bir şeyde bile beni telefonla gece gündüz arıyorlar. Bu çok sık karşılaştığım bir durum. Görev yaptığım ilçede okul idarecileri, arkadaşlar küçük problemlerde bile çözüm yollarını bilmedikleri için beni arıyorlar. Aslında teknoloji okuryazarlığı ile ilgili ciddi bir sıkıntı var. Cep telefonu kullanmakla ya da bilgisayarın güç tuşuna basıp açmakla insanlar teknolojiyi iyi kullanıyorum düşüncesinde oluyorlar ama birçok konuda eksikleri var. Bu anlamda da az önce de bahsettiğim gibi çok ufak sorunlar bile onlara büyük geliyor. Çok sıklıkla telefonla, mesajla çok fazla rahatsız ediyoruz.*” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir.

3.3. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bireysel Sorunlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin bireysel sorunları nelerdir?” şeklindedir. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar incelenmiş ve Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bireysel Sorunlarına Sorunlara Yönelik Görüşlerinin Tema, Kategori ve Kodlamaları

Tema	Kategori	Kodlama	(n3)
Bireysel Sorunlar	Mesleki kaygı	Farklı alanlara yönelim	7
		Gelişmeleri takip etme zorunluluğu	7
		Alanında yetersiz hissetme	3
	Üniversite eğitimi	Üniversite eğitiminin değişmesi	4

Tablo 4’te Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin bireysel sorunları ele alındığında öğretmenlerin kendi alanları dışında farklı alanlara yönelme istekleri olduğu, gelişmeleri takip etmekte zorlandıkları görülmüştür. Ayrıca üniversitede aldıkları eğitimin değişmesi düşüncesine katılımcıların ifadelerine sorun olarak rastlanmıştır. Ö7: “*Branş değişikliği de idarecilik de düşünüyorum. Açıkçası branşımın istediğim değeri göremedim. Formatör olup elinde kablo toz duman içinde gezmekten bıkmış durumdayım.*” diyerek düşüncesini dile getirmiştir. Ö2: “*Bir matematik öğretmeni atandıktan sonra alanında uzman olur. Edebiyatçı ile aynı şekilde alanında uzman olur. Fakat bir bilgisayar öğretmeni her yıl biraz daha stajyer öğretmen olur. Branşımızın konuları, kazanımları sürekli geliyor. Bilişim teknoloji dersimiz bilgi ve iletişim teknolojilerini, bilgisayar bilimine, bilgisayar bilimi kodlamaya sürekli değişen bir ders müfredatı ile karşı karşıyayız. Ben bir bayan olarak, bir anne olarak, bir eş olarak bu gelişmelere ayak uyduramıyorum. Her akşam eve gittiğimde ders çalışmak zorundayım. Yeni gelişmelere ayak uydurmakta kendimi geliştirmekte zorlanıyorum ve yaşılanıyorum öğrenme hızım yavaşlıyor.*” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir. Ö2: “*Üniversite 2000 girişliyim. 2004’te mezun oldum. 2005 Şubat’ta atandım. Üniversitede sürekli çalışan bilgisayarlarda öğrendik, ders yaptık, araştırma yaptık, atandığım*

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

okulda bilgisayar sınıfında 10 bilgisayardan sadece bir tanesi çalışıyordu, o güne kadar hiç format atmıştım. Çünkü BÖTE mezunlarının format atmak gibi donanımsal dersleri yok. Bundan dolayı da donanım konusunda çok eksikim. Tamir konusunda çok eksikim. Elimizde tornavida almadan mezun olduk fakat okulları atandığımız da BT sınıfları atıl, döküntü bozuk, hurda bilgisayarlarla doluydu. Format atmaya ilk o zaman alıştım.” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir. Ö3: “Üniversitede aldığım eğitim ve yetersizlik konusunda şöyle bir tespitte bulunabilirim. Üniversitede aldığım eğitimin gerçekten beni öğretmenlik mesleğine çok ciddi anlamda hazırladığını söyleyemem. Çok fazla eksiklerim vardı. Şu an belli bir konuma geldiysem kendi merakım, araştırmalarım ile oldu. Yani üniversitedeki aldığım eğitim bu anlamda yetersizdi.” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir.

3.4.Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü sorusu “Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?” şeklindedir. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar incelenmiş ve Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Tema, Kategori ve Kodlamaları

Tema	Kategori	Kodlama	(n4)
Çözüm Önerileri	Bilişim Teknolojileri Öğretmeni	Her okula atama yapılması	5
	Bilişim Sınıfı	Her okula bilişim sınıfı	3
		Bilişim sınıfına bütçe ayrılması	3
	Bilişim Dersi	İlkokullarda zorunlu bilişim dersi	2

Tablo 5’te bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri sorulmuş ve en sık tekrarlanan çözüm önerisinin her okula bir bilişim teknolojileri rehber öğretmeni atanması olduğu görülmüştür. Ö2: “Rehber öğretmenler gibi ders saatine bakılmaksızın Fatih Projesi kapsamında olan okullarda bizim kadromuz olsun.” Ö3: “Şu anki mevzuat çerçevesinde norm anlamında ciddi sıkıntılar var, bu çözülmeli. Yaklaşık 6-7 yıl önce BT donanımları kurulu olan her okula bir bilgisayar öğretmeni normu direkt verilecekti normal rehber öğretmen gibi. Bu karar çıktı ama uygulamaya bir türlü geçemedi. Bulduğumuz teknoloji çağında, detaylı veya yüzeysel bilsin herkes bir metaversedan bahsediyor. Bunun uygulayıcısı da okullarda bilgisayar öğretmeni. Bundan dolayı norm çalışmalarının uygulamaya geçmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.” Ö5: “Her okula bir BT öğretmeni ataması yapılmalı bence.” Ö7: “Sorunların çözümü konusunda öncelikle her okula bir bilişim teknolojileri öğretmeni atanmalı. BT sınıfı var yok fatih projesi kurulu değil bakılmaksızın atamalar olmalı. Norm sorunu çözülmelidir. Okul müdürlerinin elinden norm tehdidi alınmalıdır.” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir. Diğer çözüm önerileri ise her okula bir bilişim

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

sınıfı kurulması, bilişim sınıflarına bütçe ayrılması ve ilkokullarda zorunlu bilişim dersi olması şeklindedir. Ö1: “*En son yaşadığım problemden öyle çıkarsak okulumda norm fazlası kaldım. Bu biraz idari oldu. Bu yüzden dersimle ilgili seçmeli derslerin veya zorunlu derslerin belli bir standarda bağlanıp, her sınıfta ilkokulda bilişim dersinin zorunlu olması gerektiğini düşünüyorum.*” Ö4: “*Nasıl ki okullara ödenek harcanıyorsa bilişim sınıfları olan okullarda da bu ödediğim planlı şekilde aktarılması gerekiyor. Bilişim sınıfları ve teknoloji materyallerin alınması adında olması lazım. Kimsenin o paraya karışmaması lazım. Onun da takibinin yapılması lazım. Bu konuda çok büyük eksiklikler var. Sürekli bozulan malzemeleri kendimiz onarmak veya karşılamak durumunda kalıyoruz. Bir noktadan sonra bu da bizi çok yoruyor.*” Ö6: “*BT sınıfları yenilenmeli. Her okulda bir BT sınıfı olmalı.*” şeklinde düşüncelerini dile getirmişlerdir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırma bulgularına göre bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve sorunlara yönelik çözüm önerileri belirlenmiştir. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin verdikleri yanıtlara göre mesleki sorunlar olarak; okul idaresi tarafından teknik elaman olarak görülmeleri, kendilerine angarya işler verilmesi, bilişim sınıfında donanım ve yazılım sorunları yaşamaları ve norm sorunu tespit edilmiştir. Araştırmada bilişim teknolojileri öğretmenlerinin tamamının okullarında teknik servis muamelesi gördüğü ortaya çıkmıştır. Bu durumun öğretmenlerin motivasyonunu düşürmekte olduğu öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır. Bu sebeple alanı değiştirme düşüncesinde olan bilişim teknolojileri öğretmenleri sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Araştırmada farklı alanlara yönelme isteğinde olan bilişim teknolojileri öğretmenleri olduğu görülmektedir. Bilişim teknolojileri öğretmenleri diğer branşlara göre teknolojiye daha yakın kişilerdir fakat her bilişim öğretmenin aynı yeterlikte olduğu düşünülmemeli ve asli görevleri olan öğretmenlik mesleğini icra etmeleri sağlanmalıdır. Bir bilişim teknolojileri öğretmeni teknolojik problemi çözemediğinde yetersiz görülmemelidir. Nasıl ki Türkçe öğretmeninden ses sistemi arızaları giderilmesi beklenmiyorsa bilişim teknolojileri öğretmeninden de beklenmemelidir. Yine okul zil saati ayarlamasını bir fen bilimleri öğretmeni de yapabilir. Gültepe ve Eşgi (2019:275) çalışmasında okul idarecilerinin bilişim teknolojileri öğretmenine teknisyen, tamirci, idareye yardımcı eleman, teknik personel, teknik eleman gibi tanımlamalar yükledikleri sonucuna ulaşmıştır. Seferoğlu ve Akbıyık (2009:508) yaptığı çalışmada okul idarecilerinin bilişim teknolojileri öğretmenlerinden üst düzey beklentilerinin teknik işler olması sonucuna ulaşılırken Aslan ve Duruhan'ın (2018:1059) yapmış olduğu çalışmada da bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okullarında teknik eleman olarak algılandıkları desteklenmektedir. Yurt dışında yapılan araştırmalarda da bilişim teknolojileri öğretmenlerine meslekleri dışında birden fazla görev verildiği sonucuna ulaşılmıştır (Lai ve Pratt, 2004:463). Rodríguez Miranda, Pozuelos Estrada ve León Jariego (2014:268) araştırmasında da BT koordinatörlerine okul idaresi tarafından eğitimci, teknik servis, planlamacı görevleri yüklenmiştir. Okulda teknolojik her durumu bilmesi beklenen öğretmen, her teknolojik problemi çözmesi gereken öğretmen tanımlaması ve beklentisinden vazgeçilmelidir.

Araştırma sonucunda dikkat çeken bir durum da bilişim teknolojileri öğretmenine angarya işler verilmesidir. Bu angarya işler öğretmenlerin asli görevleri arasında olmayıp onlardan yapılması beklenen işlerdir. Bu işler öğretmenlerin üzerinde baskı oluşturmaktadır. En büyük sorun da verilen angarya işler yapılmadığında öğretmenlerin farklı yaptırımlarla karşılaşmalarıdır. Norm fazlası gösterilme, seçmeli olan bilişim teknolojileri dersinin seçilmemesi vb. Atal ve Deryakulu (2019:905) çalışmasında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okullardaki işlerinin yoğunluğunun öğretmenlik

...

(akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

mesleği dışı görevler olduğunu belirtmiştir. Yeşiltepe ve Erdoğan'ın (2013:516) bilişim teknolojileri öğretmenlerinin kendilerini okullarda önemli olmayan bir dersin öğretmeni, gereksiz öğretmen, öğrencilerin oyun oynamasına izin veren öğretmen, rahat ve ilerisi olmayacak bir mesleğin öğretmeni, teknik eleman, tamir yapan kişi, okul memuru, aranan kişi, angarya işleri yapan, bilgisayarıcı, kurtarıcı, fotoğrafçı ve formatör olarak algılanmaları sonucuna ulaşmıştır. Araştırmadaki bilişim teknoloji öğretmenlerinin angarya işlere karşı tepkilerinin aynı olduğu ve kendilerine verilen angarya işlerden rahatsız oldukları görülmüştür. Okullarda teknolojik angarya işlerin tek muhatabı bilişim teknolojileri öğretmenleri değildir. Farklı ilgi ve yetenekleri olan diğer branş öğretmenleri de teknolojik olarak okula destek olabilir.

Bilişim teknolojileri öğretmenleri okullarda bilişim sınıflarında donanım sorunları yaşamaktadırlar. Bilişim teknolojileri dersi uygulamaya yönelik ders olduğundan bilişim sınıflarında işlenmelidir. Bilişim teknolojileri öğretmenleri için derslerinde en gerekli materyal çalışan bilgisayarları olan bilişim sınıflarıdır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun okullarındaki bilişim sınıfları yetersizdir. Araştırmaya katılan bir öğretmenin bilişim sınıfı bulunmamaktadır. Bilişim sınıfı olanların ise kendi emekleriyle kurdukları veya tamirini kendilerinin üstlendikleri bilişim sınıfları mevcuttur. Yeşiltepe ve Erdoğan (2013:519) çalışmasında bilişim teknolojileri sınıfındaki bilgisayar sayısının yetersiz oluşu ve bilgisayarların yazılım-donanım eksikliklerinin olması bilişim teknolojileri öğretim programının ders saati sayısı ve sınıf bakımından uygulanmasının güç olduğu belirtmiştir. Çelebi Uzgur ve Aykaç (2016:291) da yaptığı çalışmada bilişim sınıfların çoğunun donanım bakımından yetersiz olduğunu, kazanımların kavranabilmesi ve dersin aktif olarak işlenmesi için gerekli donanımların şart olduğunu vurgulamıştır. Erçetin ve Durak'ın (2017:170) çalışmasındaki öğretmenlerin görüşlerinde öğrencilere programlamayı öğretebilmek için lazım olan donanımların güncel olmaması, eksiklerin olması nedeniyle dersin işlenişinde önemli aksaklıkların olduğu görülmüştür. Araştırmada bilişim sınıflarının yenilenmemesi, sıfırdan bilişim sınıfları kurulmaması ve bilişim sınıflarında ödenek ayrılmaması büyük bir sorun olarak tanımlayabiliriz. Çünkü bilişim sınıfında sorun olması derslerin verimli işlenememesine neden olmakla birlikte öğretmen üzerinde gerilim oluşturmaktadır. Bilişim öğretmeni bilişim sınıfında donanım yazılım sorunlarını gideremediğinde kendini yetersiz görmektedir. Bu durum da bilişim teknolojileri öğretmenini mesleğinden uzaklaşmasına sebep olabilir. Araştırmaya katılan bilişim teknolojileri arasında bilişim sınıfları sorunları sebebiyle farklı alanlara yönelme isteği olan öğretmenler olduğu görülmüştür.

Bilişim teknolojileri öğretmenleri derslerinin seçmeli olmalarından dolayı okullarında norm fazlası olmaktadır. Norm fazlası olma durumu tüm öğretmenler için istenmeyen bir durumdur. Özellikle seçmeli ders seçerek norma alınabilecek bilişim öğretmenin okul idaresiyle uyumlu/uyumsuz çalışma durumuna göre belirlenmesi öğretmenleri yormaktadır. Araştırmaya katılan tüm öğretmenler norm sorununun çözülmesini, her okula bir bilişim teknolojileri öğretmeni atanmasını istemektedirler. Seferoğlu ve Akbıyık (2009:511) çalışmasında bilişim teknolojileri dersini seçmeli oyun dersi olarak düşünen yöneticilerin bilişim teknolojileri dersini seçmemesi sonucu ile benzerlik göstermektedir. Yeşiltepe ve Erdoğan'ın (2013:520) BT öğretmenlerinin 15 saatten az derse girmeleri ya da okullarında bilişim teknolojileri dersinin seçilmeme durumunda norm fazlası olmaları sonucu da araştırma sonucu ile birebir örtüşmektedir.

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

Araştırmada bilişim teknolojileri öğretmenlerinin sosyal çevreleriyle sorunları incelendiğinde akrabaları, arkadaşları tarafından bilgisayar, tablet, telefon vb. bilgi teknolojileri araçların tamirinin istenmesi, sosyal medya hesap sorunları ve teknoloji okuryazarlığı konusunda rahatsız edildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Teknoloji okuryazarlığı konusunda rahatsız edilme sonucu Gültepe ve Eşgi'nin (2019:281) çalışmasında ortaya çıkan bilişim teknolojileri öğretmeni, aranan her zaman yardıma koşan, günün her saati ulaşılabilen, okulun veya herhangi birinin teknolojik problemlerinde her sorununa çözümünü bulan, tüm birimlerdeki arızaları ve bozulan teknolojik aletleri hızlıca tamir eden, okuldaki tüm teknolojik durumlarda akıllara gelen ilk kişidir sonucuyla uyumludur. Sosyal çevreleri tarafından sürekli bilirkişi olarak aranmak öğretmenlerin rahatsız oldukları bir durum olduğu söylenebilir.

Araştırmada bilişim teknolojileri öğretmenlerinin bireysel sorunlarının ele alındığında; öğretmenlerin farklı alanlara yönelme düşüncesinin olduğu, gelişmeleri takip edememenin stres yarattığı ve kendilerini yetersiz hissettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Gökbulut ve Çoklar'ın (2017:136) bilişim teknolojileri öğretmenleri ilk görev sürelerinde üniversitede aldıkları eğitimlerin okullarda buldukları durumlarla ve onlardan beklenenlerin farklılıklar göstermesi, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki yetersizlik hissetmesi, iş yükü fazlalığı nedeniyle sorunlar yaşamaları sonucu ile örtüşmektedir. Bilişim teknolojileri öğretmenleri üniversitede aldıkları eğitimin değişmesini istemekteler. Üniversitede aldıkları eğitimin okullarda karşılaştıkları durumlarla bağlantısı olmadığını ve eğitim içeriklerinin yeterli olmadıklarını düşünmektedirler. Göreve başladıklarında üniversitede söylenen ile okullarda yaşananlar arasında büyük farklılıklar olduğu görüşmelerde ortaya çıkmıştır. Üniversite eğitiminin değişmesi gerekliliği sonucu Aslan ve Duruhan'ın (2018:1060) çalışmasında da görüldüğü gibi, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin aldıkları lisans eğitimleri düşünüldüğünde bilişim teknolojileri öğretmenlerinden beklentiler ile öğretmenlerin aldıkları eğitimin örtüşmediği de görülmektedir.

Yaşanılan tüm bu sorunların çözümüne yönelik olarak öğretmenlerin düşünceleri sorulduğunda ise bilişim teknolojileri öğretmenleri öncelikli olarak her okula bir bilişim teknolojileri öğretmeni atanmasını ve her okula bir bilişim sınıfı kurulmasını istemektedirler. Bilişim sınıfı kurulması sonucu Çelebi Uzgur ve Aykaç'ın (2016:294) çalışmasındaki her okulda kesinlikle bir bilişim teknolojileri sınıfı oluşturulmalıdır sonucu ile birebir desteklenmektedir. Erçetin ve Durak (2017:170) çalışmasında da bilişim teknolojileri dersinde ihtiyaç duyulan argümanların hızlıca tamamlanması, bilişim teknolojileri sınıfı bulunmayan okullara bilişim teknolojileri sınıflarının kurulması ve var olan bilişim teknolojileri sınıflarındaki eksikliklerin giderilmesi sonucu araştırma sonucu ile uyumludur. Bir bilişim teknolojileri öğretmenin okulda verimli çalışması isteniyorsa öncelikli olarak öğretmenlerin çözüm önerilerinde belirttikleri gibi norm sorununun çözülerek öğretmenin kendini o okula ait hissetmesi sağlanmalıdır. Sonrasında bilişim sınıfı olmayan her okula bilişim sınıfları kurulmalı, bilişim sınıfı olanların da eksiklikleri giderilmelidir. Ayrıca bilişim sınıfları için ödenek ayrılması da gerekmektedir. Gelişen teknoloji karşısında istenen gelişim çağını yakalayabilmemiz için bilişim sınıflarındaki donanım ve yazılımların güncellenmesi şarttır. Bilişim teknolojileri öğretmenleri alanda yalnız bırakarak bilişim alanında gelişme sağlayamayız. Araştırmada bilişim öğretmenlerinin alanlarından memnun olmamaları ve farklı alanlara yönelme istekleri bize bu sonuçları vermektedir.

... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)

Araştırmadaki görüşme verileri ve kuramsal boyut ele alındığında, okullarda görev yapan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların azımsanmayacak derecede fazla olduğu görülmüştür. Araştırmada öğretmen görüşlerinin çözümlenmesiyle elde edilen bulgular, ilgili alan yazın için önemli sonuçlar oluşturmaktadır. Bu çalışmanın bilimsel bilgi birikimine katkı sunacağı düşünülmektedir.

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre şu öneriler sunulabilir: Ders saatine bakılmaksızın her okula bilişim teknolojileri öğretmeni ataması yapılmalı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bilişim sınıfı olmayan okullara bilişim sınıfı kurulmalı ve mevcut bilişim sınıflarına yazılım-donanım desteği sağlanmalıdır

KAYNAKÇA

- Aslan, S. ve Duruhan, K. (2018). Bilişim Teknolojileri Rehber Öğretmeni Olmak: Beklentiler ve Mesleki Roller. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(4), s. 1049.1064.
- Atal, D. ve Deryakulu, D. (2019). Eğitimdeki Değişimlerin Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Mesleki Kimlikleri Üzerindeki Etkisi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 9(3), s. 877.912.
- Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018124103559587-Bili%C5%9Fim%20Teknolojileri%20ve%20Yaz%C4%B1m%205-6.%20S%C4%B1n%C4%B1flar.pdf>. (Erişim Tarihi: 25.01.2022).
- Çelebi-Uzgun, B. ve Aykaç, N. (2016). Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), s. 273.297.
- Dursun, F. (2015). Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Kendi Branşlarına İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 3(1), s. 66.7.
- Erçetin Ş. ve Durak, A. (2017) Ortaokullarda Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersinin İşlenişi, Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri: Öğretmen Görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), s. 159.176.
- Eren, E. ve Uluysal, B. (2012). BT Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), s. 152.171.
- Gökbulut, B. ve Çoklar, A. N. (2017). Bilişim Teknolojileri Rehber Öğretmenlerinin Teknoloji Koçluk Düzeyleri. *TÜBAV Bilim Dergisi* 10(1), s. 126.138.
- Gülcü, A. , Aydın, S. ve Aydın, Ş. (2013). İlköğretim Okullarında Bilişim Teknolojileri Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), s. 73.92.
- Gültepe, Ş. ve Eşgi, N. (2019). Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerine Yönelik Metaforik Algıları. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(Özel Sayı), s. 273.28.
- Lai, K. W. ve Pratt, K. (2004). Information and Communication Technology (ICT) in Secondary Schools: The Role of the Computer Coordinator. *British Journal of Educational Technology*, 35(4), s. 461.475.
- MEB (2014). İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. Resmi Gazete. Yayımlı Tarihi: 26.07.2014. Sayısı: 29072.
- MEB (2021). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi. Yayımlı Tarihi: 23.12.2021. Sayısı:49.
- McLeod, J. (2001). *Qualitative Research in Counselling and Psychotherapy*. Sage Publications.
- Miles, B. M. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. (2nd ed.). Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Onat-Kocabıyık, O. (2016). Olgubilim ve Gömülü Kuram:Bazı Özellikler Açısından Karşılaştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), s. 55.66.

- ... (akademik, hakemli, indexli, uluslararası dergi)
- Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), s. 323.343.
- Rodriguez-Miranda F. P. , Pozuelos-Estrada F.J. ve León-Jariego J.C. (2014). The Role of ICT Coordinator. Priority and Time Dedicated to Professional Functions. *Computers & Education*, 72, s. 262-270, <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2013.11.009>
- Seferoğlu, S.S. (2009). İlköğretim Okullarında Teknoloji Kullanımı ve Yöneticilerin Bakış Açıları. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri (Şanlıurfa: 11.03.2009).
- Seferoğlu, S.S. ve Akbıyık, C. (2009). Bilgisayar Öğretmenlerinin Bakış Açısıyla Yönetici ve Öğretmen Beklentileri. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), s. 497.514.
- Smith, J. A. ve Eatough, V. (2007). Interpretative Phenomenological Analysis. (Erişim Tarihi:24.10.2022):<https://core.ac.uk/download/pdf/96658525.pdf>
- Sönmez, S. ve İlgün, G. (2018). Nitel Araştırma Yöntemlerinin Sağlık Hizmetleri Bağlamında İncelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), s.375.400.
- Şerefoğlu-Henkoğlu, H. ve Yıldırım, S. (2012). Türkiye’deki İlköğretim Okullarında Bilgisayar Eğitimi: Kuram ve Uygulamadaki Farklılıklar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 45(1), s. 23.61.
- Şişman-Eren, E. ve Şahin-İzmirli, Ö. (2012). İlköğretim Okul Müdürü ve Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerine Göre Bilişim Teknolojileri Dersinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Eskişehir ili örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), s. 2861.2888.
- Yeşiltepe, G. M. ve Erdoğan, M. (2013). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Sorunları, Bu Sorunların Nedenleri ve Çözüm Önerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(3), s. 495.530.

Çatışma Beyanı: Bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişki ve dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek ve Teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Etik Kurul İzin: Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Bu çalışma için etik kurul izni Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’nun 30.06.2022 tarihli ve 2022/598 numaralı kararı ile alınmıştır.

Katkı Oranı: Yazarlar makaleye eşit oranda katkıda bulunmuştur.